

<http://www.eduonline.ua.es/aula>

Alacant, 1 de juliol de 2004

Alicante, 1 de julio de 2004

BENVINGUTS: UNA MIRADA EUROPEA

ENRIC RAMIRO ROCA

ramiro@edu.uji.es, Universitat Jaume I de Castelló-IES
GUADASSUAR

AMÀLIA GALDÓN

ALINGD@telefonica.net, IES GUADASSUAR

RESUM:

Esta comunicació pretén presentar l'experiència portada a terme per l'institut IES Guadassuar (comarca de la Ribera del País Valencià) per a difondre entre la comunitat escolar que li correspon, la immediata incorporació dels nous deu països a la Unió Europea. Mitjançant un conjunt variat de metodologies i recursos, hem aprofitat esta realitat per a aconseguir una millor convivència al centre i un procés d'ensenyament-aprenentatge més lligat a l'entorn, més actiu i participatiu.

1 INTRODUCCIÓ

Quan vàrem decidir la participació del nostre institut en el concurs "Junts som més. Ens comuniquem amb l'ampliació", ens proposàrem dos reptes imprescindibles: que no es convertira únicament en una activitat escolar i que participara tota la comunitat educativa. Els professors coordinadors considerem que l'institut ha de ser un lloc d'estudi i formació i no un calaix de sastre on van a parar totes les iniciatives

educatives de l'administració. Entenem que les institucions s'han d'implicar en el procés d'ensenyament-aprenentatge i que la societat en general ha d'assumir l'objectiu de formar als seus ciutadans i ciutadanes, però no descarregant en els centres escolars les seues campanyes de sensibilització sinó utilitzant també els mitjans disponibles per a aconseguir els seus propòsits.

Amb els criteris abans esmentats, els dos professors responsables ens vàrem reunir en primer lloc amb els alumnes de quart i primer d'ESO, per a explicar-los tant la normativa del concurs publicada al DOGV del 15-12-03, com amb alguns representants de la comunitat escolar: direcció del centre, caps de departament, AMPA, Consell Escolar i Ajuntament de la localitat. Una vegada aconseguit el consentiment de tots els sectors abans esmentats, passàrem al disseny de les propostes educatives que tot seguit resumirem amb una doble condició:

a) Que no representen un increment de la feina programada en les diferents matèries afectades, sinó que s'incardine en la programació inicial realitzada a principi de curs, de forma complementària o principal.

b) Que signifiqui una compensació agradable a l'alumnat implicat, tot i prioritzant els elements procedimentals i actitudinals front als conceptuals: Entenem que si volem un procés consolidat a llarg termini, cal buscar en l'educació vivencial el nostre referent principal.

A continuació, crearem una comissió de seguiment conformada pels dos professors coordinadors, alumnes, direcció, AMPA, Consell Escolar i Ajuntament que seria l'encarregada de la supervisió de les activitats i de la difusió del projecte, que tot seguit detallem:

- Professors coordinadors: Amàlia Galdón i Enric Ramiro
- Representant de l'equip directiu: Joan Pont Artola (cap d'estudis)
- Representants de l'alumnat: Laura García i Ester Colomina (4t ESO)
- Representants de l'AMPA: Pepe Pastor (president de l'AMPA de l'institut)
- Representant del Consell Escolar: Joan Puchol
- Representant de l'Ajuntament: Laura Osca (regidora d'educació)

En l'apartat d'agraïments volem fer esment en primer lloc a Josep Lliso i Adela Vendrell, personal no docent de l'institut, per la seua desinteressada ajuda; a Félix Guillén i Joan Pont, membres de l'equip directiu del centre, per la confiança que han dipositat en nosaltres; i als membres del Consell Escolar, directiva de l'AMPA i Ajuntament de Guadassuar que ens han donat suport en tot allò que hem sol·licitat; i molt especialment als alumnes que han col·laborat dedicant moltes hores al projecte.

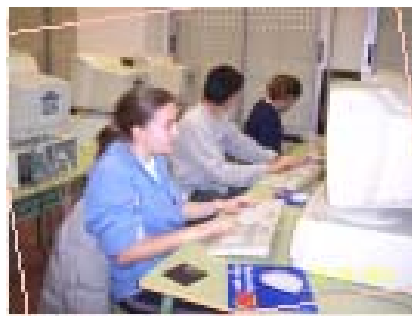
2 ACTIVITATS

Les activitats dissenyades han estat en funció dels Departaments de Ciències i Llengües; i també han col·laborat els de Ciències Socials, Geografia i Història i Artística, que s'han responsabilitzat dels següents apartats:

- Ciències: informació científica sobre les activitats a confeccionar, com la relació de les biografies a promocionar (Copèrnic, Madame Curie...)
- Llengües: recollida i traducció dels diferents materials trobats a la xarxa, redacció de cartes i dossiers,...
- Ciències Socials, Geografia i Història: confecció dels reportatges sobre cada país a partir de la consulta dels diferents materials (banderes, països, dades bàsiques...)
- Artística: realització de pòsters i murals amb les aportacions de la resta de departaments, creació de la imatge del projecte i adaptació plàstica dels materials.

L'alumnat s'ha repartit les seues responsabilitats i s'han nomenat coordinadors de les diferents activitats programades: recollida de dades; confecció de logotips i murals; recerca a Internet; recerca de materials escrits; poesia; presentacions orals; noves tecnologies.

Totes les activitats programades han tingut com a objectius bàsics i fonamentals l'atenció a la diversitat i la incorporació de les persones novingudes de països com Ucraïna, Uruguai, França i Romania. La coordinació ha estat a càrrec del Departament d'Orientació de l'institut i ha servit com a motivació per a la seua integració, un aspecte que s'ha aconseguit amb escreix i que ja de per si ha merescut l'esforç dedicat per totes i tots. Metodològicament, hem prioritzat els mecanismes d'informació visual i les noves tecnologies. Sense ànim de ser exhaustius per motiu de les característiques de la memòria breu sol·licitada, passem a enumerar sintèticament alguns dels exercicis treballats.

2.1 ASPECTES CURRICULARS

En relació als països que es van a integrar durant aquest any: Hongria, Polònia, Estònia, Letònia, Lituània, República Txeca, Eslovàquia, Eslovènia, Xipre i Malta, s'ha seguit una triple via de recollida de documentació:

- la redacció de cartes a les ambaixades i consolats d'aquests estats que hi havia més a prop del nostre país.
- la consulta per Internet sobre els diferents països, adreces i informació en general.
- la recollida de materials bibliogràfics, tant de l'institut, com de la biblioteca municipal com d'àmbit particular. De fet, hem creat un racó especial a la sala de professors com una mena de banc de recursos.

Respecte a la realització de materials, els esforços s'han concentrat en la incorporació dels elements consignats en la pràctica diària de classe i la consegüent avaluació, com en la redacció de treballs voluntaris que complementaven la formació curricular de l'alumnat. D'alguns d'ells, hem fet constància gràfica en el CD que hem elaborat per al concurs, però que podem resumir en: biografies de Premis Nobel d'aquests països, balnearis i aigües termals, característiques identificatives (banderes, monedes, extensió, habitants...), patrimoni natural i monumental...

2.2 ASPECTES ECOLÒGICS

En aquest apartat hem considerat com a aspectes ecològics aquells que afecten a la totalitat de l'institut i del projecte, amb independència de l'assignatura implicada. Per tant, són realitzacions globals i interdisciplinàries que han estat possible gràcies a la col·laboració de tot el professorat del centre.

El seu nucli bàsic ha estat la Comissió del Projecte que és la que quinzenalment es reunia els divendres de 13:30 a 14:25 aprofitant que no hi ha classe per la vesprada i amb l'acceptació voluntarista de tots els membres, per a coordinar les activitats, dissenyar i proposar accions concretes i marcar prioritats.

Bàsicament s'ha centrat en l'àrea d'educació plàstica i musical, amb la incorporació d'obres melòdiques dels països a incorporar-se a la Unió Europea; i en la ubicació de diferents treballs que decoraren internament a l'institut: globus, banderes, pòsters i murals.

2.3 ASPECTES DIVULGATIUS

Com ve sent habitual al nostre institut, hem tingut molta cura no tan sols de fer, sinó de mostrar a la comunitat educativa el nostre treball. Entenem que esta fase ens reporta molt de treball però és imprescindible per a crear consciència i col·laborar en l'autoestima i imatge del centre escolar. En este sentit, hem tingut la col·laboració desinteressada dels pares i el suport econòmic de la direcció del centre i de l'Ajuntament, que ens han oferit tot el que hem demanat. Este apartat es refereix bàsicament a les accions externes a l'institut i que s'han centrat en:

a) Sol·licitud de xarrades que oferia la mateixa Conselleria (s'han ajornat per motius diversos: 11-M, viatge fi de curs dels alumnes de 4t, vacances de Pasqua, impossibilitat d'assistència del cònsol), i que s'ha programat a finals d'abril.

b) Incorporació de totes les activitats als dos mitjans d'informació periòdica del centre: el butlletí DIUEN de periodicitat quinzenal que confeccionen els alumnes de 2n A i que es distribueix a les famílies, tutors, direcció i departament d'orientació; i la revista de l'institut que recull d'una forma menys actual però més documentada i gràfica, els principals esdeveniments de l'institut.

c) La ràdio municipal. Gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament, els alumnes de Redacció i Disseny de Premsa assisteixen tots els divendres als locals de la ràdio municipal i fan les pràctiques. Enguany el seu esforç s'han concentrat en la difusió d'aquest esdeveniment i esperem a final de curs, poder fer un programa en directe sobre totes les activitats realitzades i poder comptar amb la presència de representats dels diferents sectors implicats.

3 AVALUACIÓ PROVISIONAL DEL PROJECTE

Fins al moment de redactar esta memòria, podem assegurar que hem aconseguit tots els objectius programats: increment en l'autoestima de i cap als nouvinguts, implicació de tots els alumnes i especialment els de necessitats educatives especials i grups de reforç, difusió del projecte en l'àmbit de tota la comunitat escolar, i implicació del professorat. A més a més, hem aconseguit la realització d'un CD divulgatiu que ens ha obert les portes a d'altres projectes. En concret, estem iniciant la confecció d'un material interactiu i lúdic en l'àmbit de les noves tecnologies a partir de pantalles amb hipervincles i jocs divulgatius sobre els països que es van a integrar de forma recent a la Comunitat Europea. Tanmateix, aquest apartat no l'hem acabat de moment encara que esperem poder-ho fer fins a final de curs.

A més a més, també hem aconseguit que el projecte no suposara un destorb en la marxa de les assignatures, encara que sí un increment de la feina que s'ha desenvolupat d'una forma agradable i beneficiosa per a totes i tots. Per últim, esperem que tot l'esforç humà i material que ha suposat este projecte servisca bàsicament per a fomentar la convivència i respecte dels pobles i cultures que conformen la nostra Europa, una realitat que es va construint a poc a poc.

Este documento ha sido publicado en:

TIC@ula 2004.

Tecnologías de la Información y la Comunicación en el aula.

Tecnologies de la Informació i la Comunicació a l'aula.

Coordinación: Rosabel Roig Vila (Universidad de Alicante)

Edición: Instituto de Ciencias de la Educación, Universidad de Alicante

I.S.B.N.: 84-688-6710-1 (soporte CD-ROM)

Año y lugar: 2004, Alicante